

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS RĪKOJUMS (pirmā palāta)

2016. gada 28. septembrī*

Prasība atcelt tiesību aktu — Augu aizsardzības līdzekļi — Darbīgā viela sulfoksafļors — Iekļaušana Īstenošanas regulas (ES) Nr. 540/2011 pielikumā — Tieša skāruma neesamība — Nepieņemamība

Lieta T-600/15

Pesticide Action Network Europe (PAN Europe), Brisele (Beļģija),

Bee Life European Beekeeping Coordination (Bee Life), Luvēnlanēva [*Louvain-la-Neuve*] (Beļģija),

Unione nazionale associazioni apicoltori italiani (Unaapi), Kastela Sanpjetro Terme [*Castel San Pietro Terme*] (Itālija),

ko pārstāv *B. Klootra* un *A. van den Biesen*, advokāti,

prasītājas,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *L. Pignataro-Nolin*, *G. von Rintelen* un *P. Ondrůšek*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību, kura pamatota ar LESD 263. pantu un kurā lūgts atcelt Komisijas 2015. gada 27. jūlija Īstenošanas regulu (ES) Nr. 2015/1295, ar ko apstiprina darbīgo vielu sulfoksafļoru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū un groza Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 540/2011 pielikumu (OV 2015, L 199, 8. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

apspriežu laikā šādā sastāvā: priekšsēdētājs *H. Kanninen* [*H. Kanninen*], tiesneši *I. Pelikánova* [*I. Pelikánová*] (referente) un *L. Kalvo-Sotelo Ibañez-Martins* [*L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín*],

sekretārs *E. Coulon* [*E. Coulon*],

izdod šo rīkojumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Rīkojums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 2011. gada 1. septembrī Īrijas Republika saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulas (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV 2009, L 309, 1. lpp.), 7. panta 1. punktu saņēma pieteikumu darbīgās vielas sulfoksafloora apstiprināšanai.
- 2 2012. gada 23. novembrī Īrijas Republika iesniedza Eiropas Komisijai novērtējuma ziņojuma projektu, kurā bija novērtēts, vai ir sagaidāms, ka aplūkotā darbīgā viela varētu atbilst Regulas Nr. 1107/2009 4. pantā noteiktajiem apstiprināšanas kritērijiem.
- 3 Saskaņā ar Regulas Nr. 1107/2009 12. panta 3. punktu Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA) pieprasīja, lai apstiprināšanas pieteikuma iesniedzēja iesniegtu papildu informāciju. Papildu informācijas novērtējumu Īrijas Republika 2014. gada janvārī iesniedza EFSA kā atjauninātu novērtējuma ziņojuma projektu.
- 4 2014. gada 12. maijā EFSA publicēja savus secinājumus saistībā ar Regulu Nr. 1107/2009 attiecībā uz apdraudējumiem, kas ir saistīti ar vielu sulfoksaflooru, kura tiek izmantota kā pesticīds. Jaunu secinājumu versiju EFSA publicēja 2015. gada 11. martā.
- 5 2014. gada 11. decembrī Komisija iepazīstināja Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgo komiteju ar pārskata ziņojumu par sulfoksaflooru un regulas projektu par šīs darbīgās vielas apstiprināšanu.
- 6 2015. gada 27. jūlijā Komisija pieņēma Īstenošanas regulu (ES) Nr. 2015/1295, ar ko apstiprina darbīgo vielu sulfoksaflooru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū un groza Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 540/2011 pielikumu (OV 2015, L 199, 8. lpp.) (turpmāk tekstā – “apstrīdētais tiesību akts”).

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 7 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 22. oktobrī, prasītājas *Pesticide Action Network Europe (PAN Europe)*, *Bee Life European Beekeeping Coordination (Bee Life)* un *Unione nazionale associazioni apicoltori italiani (Unaapi)* cēla šo prasību.
- 8 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2016. gada 25. janvārī, Komisija atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 130. pantam cēla iebildi par nepieņemamību. Prasītājas iesniedza savus apsvērumus par šo iebildi 2016. gada 11. martā.
- 9 Ar dokumentiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti attiecīgi 2016. gada 31. martā un 5. aprīlī, *European Crop Protection Association (ECPA)*, kā arī *Dow AgroSciences Ltd* un *Dow AgroSciences Iberica SA* lūdza iestāties šajā tiesvedībā Komisijas prasījumu atbalstam.
- 10 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
  - prasību atzīt par pieņemamu;
  - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

- 11 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto aktu;
  - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

- 12 Ja atbildētājs to lūdz, Vispārējā tiesa saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 130. panta 1. punktu var lemt par nepieņemamību vai kompetences neesamību, neaplūkojot lietu pēc būtības.
- 13 Šajā gadījumā atbilstoši Reglamenta 130. panta 7. punktam Vispārējā tiesa pēc iespējas ātrāk lemj par pieteikumu vai arī, ja to pamato īpaši apstākļi, atliek lēmuma par šo pieteikumu pieņemšanu līdz galīgā nolēmuma taisīšanai.
- 14 Šajā lietā Vispārējā tiesa uzskata, ka lietas materiāli tai ir pietiekami skaidri un ka var lemt, neveicot tālākas procesuālās darbības.

Par prasītāju locus standi

- 15 Komisija apstrīd prasītāju *locus standi* dažādu aspektu dēļ. Tā apgalvo, pirmkārt, ka apstrīdētais tiesību akts neskar prasītājas tieši un, otrkārt, ka tas tās neskar individuāli un ir saistīts ar īstenošanas pasākumiem.
- 16 Saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu jebkura fiziska vai juridiska persona ar pirmajā un otrajā daļā minētajiem nosacījumiem var celt prasību par tiesību aktu, kas adresēts šai personai vai kas to skar tieši un individuāli, un par reglamentējošu aktu, kas to skar tieši, bet nav saistīts ar īstenošanas pasākumiem.
- 17 Ir skaidrs, ka prasītājas nav apstrīdētā tiesību akta adresātes. Līdz ar to *locus standi* tām var būt tikai saskaņā ar LESD 263. panta ceturtajā daļā minēto otro vai trešo gadījumu. Tā kā šie abi gadījumi ir saistīti ar priekšnoteikumu, ka apstrīdētais tiesību akts prasītājas skar tieši, vispirms ir jāpārbauda šis nosacījums.
- 18 Runājot par tiešu skārumu, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šis nosacījums ir saistīts ar prasību, pirmkārt, lai apstrīdētais pasākums radītu tiešas sekas attiecībā uz indivīda tiesisko situāciju un, otrkārt, nepieļautu nekādu rīcības brīvību šī pasākuma adresātiem, kuri ir atbildīgi par tā ieviešanu, kas ir pavisam automātiska un izriet tikai no Savienības tiesiskā regulējuma, nepiemērojot citus starpnoteikumus (spriedumi, 1998. gada 5. maijs, *Dreyfus/Komisija*, C-386/96 P, EU:C:1998:193, 43. punkts; 2004. gada 29. jūnijs, *Front national/Parlaments*, C-486/01 P, EU:C:2004:394, 34. punkts, un 2009. gada 10. septembris, *Komisija/Ente per le Ville vesuviane* un *Ente per le Ville vesuviane/Komisija*, C-445/07 P un C-455/07 P, EU:C:2009:529, 45. punkts).
- 19 Turklāt, lai gan ir pilnīgi pareizi, kā konstatē prasītājas, ka LESD 263. panta ceturto daļu nav agrākā EK līguma 230. panta ceturto daļu kopija, tomēr, ņemot vērā, ka LESD 263. panta ceturto daļu izvirzītais nosacījums par tiešu skārumu nav ticis grozīts, šī rīkojuma 18. punktā minētā judikatūra attiecas arī uz šo lietu (šajā ziņā skat. rīkojumus, 2013. gada 9. jūlijs, *Regione Puglia/Komisija*, C-586/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:459, 31. punkts; 2011. gada 15. jūnijs, *Ax/Padome*, T-259/10, nav publicēts, EU:T:2011:274, 21. punkts, un 2011. gada 12. oktobris, *GS/Parlaments* un *Padome*, T-149/11, nav publicēts, EU:T:2011:590, 19. punkts).

- 20 Šajā ziņā, pirmkārt, Komisija apgalvo, ka ar šajā lietā piemērojamo tiesisko regulējumu ieviestais mehānisms padara neiespējamu to, ka apstrīdētais tiesību akts varētu skart prasītājas tieši. Konkrēti, dalībvalstis apstiprināšanas procedūrā nedarbojas automātiski, gluži pretēji – tām esot ievērojama novērtējuma un rīcības brīvība, konkrēti attiecībā uz komplekso tehnisko novērtējumu un tādu apstiprināšanas nosacījumu noteikšanu, kuri ir piemēroti situācijai, kas pastāv to teritorijā un zonā, kurai tās pieder.
- 21 Otrkārt, Komisija norāda, ka, pat ja dalībvalsts nākotnē piešķirtu sulfoksafloru saturoša augu aizsardzības līdzekļa atļauju, šīs atļaujas iespējamai ietekmei uz prasītāju situāciju būtu tikai faktiskais raksturs un to tiesības un pienākumi, un tātad to tiesiskā situācija nekādi netiktu ietekmēta.
- 22 Pirmkārt, prasītājas uzsver, ka darbīgās vielas sulfoksaflora apstiprināšana ar apstrīdēto regulu rada tiešas tiesiskās sekas.
- 23 Otrkārt, prasītājas apgalvo, ka no Savienības tiesu judikatūras izriet, ka ir jāuzskata, ka tiesību akts individuāli skar tieši ne tikai, ja ar to tiek tieši ietekmēta to tiesiskā situācija, bet arī ja tas tieši ietekmē to faktisko situāciju.
- 24 Apstrīdētā tiesību akta mērķis ir, ievērojot zināmus nosacījumus, apstiprināt darbīgo vielu sulfoksafloru kā augu aizsardzības līdzekļu sastāvdaļu atbilstoši Regulai Nr. 1107/2009 un iekļaut šo vielu Komisijas 2011. gada 25. maija Īstenošanas regulas (ES) Nr. 540/2011, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr. 1107/2009 attiecībā uz darbīgo vielu sarakstu (OV 2011, L 153, 1. lpp.), pielikumā.
- 25 Sulfoksaflora apstiprināšanas un tā iekļaušanas apstiprināto darbīgo vielu sarakstā tiesiskās sekas ir iespējas sniegt dalībvalstīm, ievērojot virkni papildu nosacījumu, kas ir aprakstīti Regulas Nr. 1107/2009 29. pantā, atļaut laist tirgū augu aizsardzības līdzekļus, kuru sastāvā ir sulfoksaflors, ja ir ticis iesniegts attiecīgs pieteikums.
- 26 Tādējādi apstrīdētais tiesību akts rada tiešas sekas šī rīkojuma 18. punktā minētās judikatūras izpratnē uz dalībvalsti, kā arī potenciālo atļaujas laist tirgū sulfoksafloru saturošus augu aizsardzības līdzekļus pieteikumu iesniedzēju tiesisko situāciju.
- 27 Neviens no prasītājas norādītajiem argumentiem turklāt nevar ietekmēt secinājumu, ka ne apstrīdētā tiesību akta mērķis, ne sekas ir tiesību piešķiršana vai pienākumu noteikšana citiem tiesību subjektiem kā vien dalībvalstis un potenciālie atļauju laist tirgū pieteikumu iesniedzēji.

Par argumentiem, kas attiecas uz tiesībām uz īpašumu un tiesībām veikt komercdarbību

- 28 Prasītājas uzsver, ka darbīgās vielas sulfoksaflora apstiprināšana ar apstrīdēto regulu rada tiešas tiesiskās sekas attiecībā uz *Unaapi* biedriem, galīgi nosakot, piemēram, pieļaujamās iedarbības [uz strādājošajiem] pakāpes un nosacījumus riska samazināšanai. Tātad, ņemot vērā sulfoksaflora kaitīgās sekas attiecībā uz bitēm, tā apstiprināšana radot apdraudējumu biškopju īstenotajai ražošanas darbībai un līdz ar to radot tiesiskās sekas attiecībā uz to tiesībām uz īpašumu un tiesībām veikt komercdarbību.
- 29 Šajā ziņā no lietas materiāliem izriet, ka *Unaapi* ir Itālijas biškopju apvienība, kuras mērķis ir visos aspektos veicināt un aizsargāt biškopību Itālijā un celt tās vērtību, palīdzot, koordinējot un pārstāvot biškopjus un biškopības apvienības, kas ir *Unaapi* biedri. Konkrēti, *Unaapi* pārstāv biškopju intereses iestādēs un institūcijās valsts un starptautiskā mērogā.

- 30 Šajā kontekstā ir jāatgādina, ka tādu pārstāvības apvienību kā *Unaapi* celtas prasības saskaņā ar judikatūru ir pieņemamas tostarp, ja tās pārstāv savu biedru, kuriem būtu pieļaujams celt prasību, intereses (šajā ziņā skat. rīkojumus, 1997. gada 30. septembris, *Federolio/Komisija*, T-122/96, EU:T:1997:142, 61. punkts; 2005. gada 28. jūnijs, *FederDoc u.c./Komisija*, T-170/04, EU:T:2005:257, 49. punkts, un spriedumu, 2010. gada 18. marts, *Forum 187/Komisija*, T-189/08, EU:T:2010:99, 58. punkts). Šajā lietā līdz ar to ir jāpārbauda, vai apstrīdētais tiesību akts tieši skar *Unaapi* biedrus.
- 31 Turklāt, runājot par šķietamajām tiesiskajām sekām attiecībā uz *Unaapi* biedru tiesībām uz īpašumu un tiesībām veikt komercdarbību, prasītājas atsaucas uz faktu, ka sulfoksaflora apstiprināšana radot apdraudējumu to ražošanas darbībai.
- 32 Pirmkārt, šajā ziņā pietiek norādīt, ka, pieņemot, ka sulfoksafloru saturošo augu aizsardzības līdzekļu lietošana var reāli apdraudēt *Unaapi* biedru komercdarbību, šis saimnieciskās sekas neattiecas uz to tiesisko situāciju, bet vienīgi to faktisko situāciju (šajā ziņā skat. spriedumu, 2000. gada 27. jūnijs, *Salamander u.c./Parlaments un Padome*, T-172/98 un no T-175/98 līdz T-177/98, EU:T:2000:168, 62. punkts, un rīkojumu, 2005. gada 11. jūlijs, *Bonino u.c./Parlaments un Padome*, T-40/04, EU:T:2005:279, 56. punkts).
- 33 Otrkārt, ir jāatgādina, ka priekšnoteikums šim šķietamajam apdraudējumam vēl ir dalībvalsts atļaujas izsniegšana sulfoksafloru saturošajam augu aizsardzības līdzeklim. Proti, kā ir pamatoti uzsvērusi Komisija, šādas atļaujas izsniegšana nav sulfoksaflora apstiprināšanas automātiskas sekas. Faktiski dalībvalstīm, pārbaudot Regulas Nr. 1107/2009 29. pantā aprakstītos apstiprināšanas nosacījumus, ir ievērojama novērtējuma un rīcības brīvība. Turklāt Īstenošanas regulas Nr. 540/2011, kurā grozījumi izdarīti ar apstrīdēto tiesību aktu, pielikuma pozīcijā “Īpaši noteikumi” ir ietverti papildu un specifiski nosacījumi, kas ir jānovērtē dalībvalstij, kurai ir iesniegts pieteikums atļaujas saņemšanai. Kā ir norādījis Komisija, risks attiecībā uz bitēm būs atkarīgs no konkrētā līdzekļa lietošanas nosacījumiem, kas būs noteikti dalībvalstu izsniegtajās atļaujās. Līdz ar to *Unaapi* biedru tiesību uz īpašumu un komercdarbības skārums ar apstrīdēto tiesību aktu, pat ja vēlētos to kvalificēt kā tiesisku, katrā ziņā nevar tikt kvalificēts kā tiešs.
- 34 Šī iemesla dēļ ir jānoraida arī prasītājas argumenti, kas attiecas uz to, ka it īpaši judikatūrā par valsts atbalstu kā tiešs skārums šķietami tiek ņemts vērā tīri faktiskais skārums.
- 35 Tādi paši apsvērumi attiecas uz pieļaujamās iedarbības [uz strādājošajiem] pakāpēm un nosacījumiem riska samazināšanai, par kuriem prasītājas apgalvo, ka tie ir tikuši ar apstrīdēto tiesību aktu galīgi noteikti. Proti, šis pakāpes un šie nosacījumi, pieņemot, ka tie patiešām var apdraudēt *Unaapi* biedru komercdarbību un tiem piederošos stropus, šādas sekas konkrēti varēs radīt tikai gadījumā – kas nav drošs –, ja dalībvalstis izsniegs sulfoksafloru saturošo augu aizsardzības līdzekļu atļaujas.
- 36 Līdz ar to *Unaapi* biedri nevar pamatoties uz šķietamo to tiesību uz īpašumu un tiesību veikt komercdarbību aizskārumu, apgalvojot, ka apstrīdētais tiesību akts tos skar tieši.

Par argumentiem saistībā ar ietekmi uz *PAN Europe* un *Bee Life* īstenotās kampaņas mērķiem

- 37 Prasītājas apgalvo, ka apstrīdētajam tiesību aktam ir tieša ietekme uz mērķiem, kas ir izvirzīti *PAN Europe* un *Bee Life* rīkotajā Eiropas kampaņā bišu aizsardzībai pret tādiem kaitīgiem insekticīdiem kā sulfoksaflors, un tas esot iemesls, kāpēc šis tiesību akts šīs divas prasītājas skarot tieši.
- 38 Šajā ziņā vispirms no prasības pieteikuma izriet, ka *PAN Europe* ir Eiropas mēroga vides aizsardzības organizācija, kas darbojas 24 valstīs, no kurām 21 ir Eiropas Savienības dalībvalsts. Atbilstoši tās statūtiem tās mērķis ir it īpaši veicināt aktivitātes ar mērķi samazināt vai pat novērst pesticīdu lietošanu. Piedevām no lietas materiāliem izriet, ka *Bee Life* ir vides aizsardzības organizācija. Tādējādi

saskaņā ar tās statūtiem tās mērķis ir it īpaši atklāt un risināt apputeksnētāju kukaiņu, konkrētāk, medus bišu, vides problēmas un cīnīties par labāku vides aizsardzību, konkrēti lauksaimniecību, kas ir saderīga ar apputeksnētāju labturību un bioloģisko daudzveidību.

- 39 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vides aizsardzības organizācijām, tādām kā *PAN Europe* un *Bee Life*, ir jābūt iespējai izmantot tām Savienības tiesību sistēmā piešķirto tiesību efektīvu aizsardzību tiesā, tomēr tiesības uz šādu aizsardzību nevar ietekmēt nosacījumus, kas LESD 263. panta ceturtajā daļā ir izvirzīti visām personām neatkarīgi no tā, vai tās ir fiziskas vai juridiskas personas (skat. rīkojumu, 2009. gada 24. septembris, *Municipio de Gondomar*/Komisija, C-501/08 P, nav publicēts, EU:C:2009:580, 38. punkts un tajā minētā judikatūra; rīkojums, 2015. gada 13. marts, *European Coalition to End Animal Experiments/ECHA*, T-673/13, EU:T:2015:167, 63. punkts).
- 40 Šajā lietā, pirmkārt, pietiek konstatēt, ka apstrīdētais tiesību akts neietekmē *PAN Europe* un *Bee Life* tiesības rīkot kampaņas, īstenojot jebkuru mērķi vides jomā pēc to izvēles, un ka vides aizsardzības organizācijām turpretim Savienības tiesību sistēmā nav paredzētas nekādas tiesības uz to, lai to kampaņu mērķus neietekmētu Savienības tiesību akti. Līdz ar to, ja apstrīdētais tiesību akts ietekmētu *PAN Europe* un *Bee Life* rīkotas kampaņas mērķus, šī ietekme katrā ziņā būtu tikai faktiskā, nevis tiesiskā.
- 41 Otrkārt, kā tika izklāstīts iepriekš, tā kā sulfoksafloru saturošu augu aizsardzības līdzekļu efektīva lietošana ir atkarīga no dalībvalstu atļaujas izsniegšanas šādiem līdzekļiem, kura nav droša, apstrīdētā tiesību akta iespējamā ietekme uz *PAN Europe* un *Bee Life* kampaņas mērķiem būtu tikai netieša.
- 42 Līdz ar to *PAN Europe* un *Bee Life* nevar pamatoties uz šķietamo apstrīdētā tiesību akta ietekmi uz to rīkoto kampaņu, apgalvojot, ka šis akts tās skar tieši.

Par argumentiem, kas attiecas uz piedalīšanos lēmuma pieņemšanas procesā

- 43 Prasītājas apgalvo, ka *Bee Life* ir *locus standi* tās piedalīšanās lēmuma pieņemšanas procesā dēļ. *Bee Life* patiesi atbilstoši Regulas Nr. 1107/2009 12. pantam iesniedza rakstiskas atsauksmes saistībā ar sulfoksaflora novērtējuma ziņojuma projektu.
- 44 Šajā ziņā pietiek minēt to, ka, protams, noteiktos gadījumos tas, ka prasītājs ir piedalījies administratīvajā procedūrā, kas ir veikta pirms apstrīdētā tiesību akta pieņemšanas, apvienojumā ar citiem apstākļiem ļauj to kvalificēt par tādu, kuru šis akts skar individuāli LESD 263. panta ceturtais daļas izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumus, 1994. gada 19. maijs, *Air France*/Komisija, T-2/93, EU:T:1994:55, 44.–47. punkts, un 1995. gada 6. jūlijs, *AITEC* u.c./Komisija, no T-447/93 līdz T-449/93, EU:T:1995:130, 36. punkts). Tomēr šāda piedalīšanās neļauj secināt, ka attiecīgais akts skar prasītāju tieši.
- 45 Līdz ar to *Bee Life* nevar pamatoties uz to, ka ir iesniegusi rakstiskas atsauksmes saistībā ar sulfoksaflora novērtējuma ziņojuma projektu, apgalvojot, ka šis akts to skar tieši.

Par argumentiem, kas attiecas uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartu

- 46 Prasītājas apgalvo, ka, interpretējot nosacījumu attiecībā uz tiešu skārumu, ir jāņem vērā to tiesības uz vides aizsardzību un uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kuras ir nostiprinātas attiecīgi Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 37. un 47. punktā, kam saskaņā ar LES 6. panta 1. punktu ir tāds pats juridiskais spēks kā Savienības Līgumiem; tam esot jāizraisa tāda LESD 263. panta ceturtais daļas interpretācija, kas piešķirtu tiesības celt Savienības tiesās prasību atcelt tiesību aktu vides jomā. No Vispārējās tiesas judikatūras izrietot, ka Savienības tiesībās pārņemtu augstāka spēka vispārējo principu piemērošana zināmos gadījumos var izraisīt pieņemamības kritēriju plašāku interpretāciju.

- 47 Šajā ziņā, ciktāl prasītājas atsaucas uz Pamattiesību hartas 37. pantu, pietiek minēt, ka šajā pantā ir vienīgi ietverts princips, ar ko ir paredzēts vispārējs pienākums Savienībai attiecībā uz to, kādi mērķi tai būtu jāīsteno tās politiku ietvaros, nevis tiesības celt Savienības tiesās prasības vides jomā.
- 48 Proti, Pamattiesību hartā principi un tiesības tiek nošķirti, kā tas izriet, piemēram, no tās 51. panta 1. punkta otrā teikuma, kā arī no tās 52. panta 2. un 5. punkta. Paskaidrojumos attiecībā uz Pamattiesību hartu (OV 2007, C 303, 17. lpp.), kurus saskaņā ar šīs pašas hartas 52. panta 7. punktu "Savienības un dalībvalstu tiesas pienācīgi ievēro", turklāt attiecībā uz Pamattiesību hartas 52. panta 5. punktu ir precizēts, ka principus var ieviest ar tiesību aktiem vai izpildvaras aktiem, kurus pieņem Savienība saskaņā ar savām kompetencēm un dalībvalstis tad, kad tās īsteno Savienības tiesību aktus, tādējādi, ka tiesām tie kļūst svarīgi tikai tad, kad minētos tiesību aktus interpretē vai pārskata, bet ka tie turpretim nedod tiesības tieši vērsties tiesā, lai panāktu Eiropas Savienības vai dalībvalstu iestāžu pozitīvu darbību, kas ir saskaņā gan ar Tiesas judikatūru, gan ar dalībvalstu konstitucionālo sistēmu pieeju "principiem". Šajā ziņā minētajos paskaidrojumos ilustrācijai ir minēts, piemēram, Pamattiesību hartas 37. pants.
- 49 Turklāt, runājot par Pamattiesību hartas 47. pantu, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka šīs tiesību normas mērķis nav grozīt Līgumos paredzēto pārbaudes tiesā sistēmu, it īpaši noteikumus par Savienības tiesā celto tiešo prasību pieņemamību, kā tas izriet arī no paskaidrojumiem attiecībā uz šo pantu, kuri saskaņā ar LES 6. panta 1. punkta trešo daļu un Pamattiesību hartas 52. panta 7. punktu ir jāņem vērā tās interpretācijā (šajā ziņā skat. spriedumus, 2013. gada 22. janvāris, *Sky Österreich*, C-283/11, EU:C:2013:28, 42. punkts; 2013. gada 18. jūlijs, *Alemo-Herron u.c.*, C-426/11, EU:C:2013:521, 32. punkts, un 2013. gada 3. oktobris, *Inuit Tapiriit Kanatami u.c./Parlaments un Padome*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 97. punkts).
- 50 Tādējādi šie LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētie pieņemamības nosacījumi ir jāinterpretē, ņemot vērā pamattiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, tomēr neizslēdzot LESD tieši paredzētos nosacījumus (šajā ziņā skat. spriedumu 2013. gada 3. oktobris, *Inuit Tapiriit Kanatami u.c./Parlaments un Padome*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 98. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 51 Protams, ir pilnīgi pareizi, kā apgalvo prasītājas, ka tās nav uzsvērušas, ka ar Pamattiesību hartas 47. pantu būtu jāaizstāj LESD 263. panta ceturta daļa, bet ka šī pēdējā minētā tiesību norma un konkrēti tieša skārums kritērijs atbilstoši pirmajai minētajai būtu jāinterpretē mazāk stingri. Tomēr nešķiet, ka ar Pamattiesību hartas 47. pantu piešķirtā garantija pārsniegtu tādas ar Savienības tiesībām jau piešķirtās garantijas kā tās, kas ir nostiprinātas it īpaši šī rīkojuma 18. punktā minētajā judikatūrā. Prasītājas turklāt pašas nav apgalvojušas, ka tas tā būtu.
- 52 No minētā izriet, ka prasītājas nevar atsaukties uz Pamattiesību hartas 37. un 47. punktu, lai apstrīdētu LESD 263. panta ceturta daļas interpretāciju un īpaši tieša skārums kritēriju, kāds tas izriet no Savienības tiesu pastāvīgās judikatūras.

Par argumentiem, kas attiecas uz Orhūsas konvenciju

- 53 Prasītājas uzsver, ka Vispārējai tiesai būtu LESD 263. panta ceturta daļa jāinterpretē, ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kas ir parakstīta Orhūsā (Dānija) 1998. gada 25. jūnijā un Eiropas Kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes 2005. gada 17. februāra Lēmumu 2005/370/EK (OV 2005, L 124, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Orhūsas konvencija").

- 54 Konkrēti prasītājas atsaucas uz Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punktu, kurā ir paredzēts, ka “katra Puse nodrošina to, ka sabiedrības pārstāvjiem, kas atbilst attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem, ja tādi būtu, ir pieejamas administratīvas vai tiesas procedūras, lai apstrīdētu fizisku personu vai valsts iestāžu darbību vai bezdarbību, kas pārkāpj attiecīgās valsts tiesību aktus vides jomā”. Tās no šīs tiesību normas secina, ka LESD 263. panta ceturtajā daļā izvirzītais nosacījums attiecībā uz tiešu skārumu būtu jāinterpretē tā, lai sabiedrības un vides aizsardzības organizācijām tiktu nodrošināta efektīva tiesiskā aizsardzība un iespēja vērsties tiesā saistībā ar vides jautājumiem.
- 55 Pirmkārt, šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 216. panta 2. punktu Savienības noslēgtie starptautiskie nolīgumi ir saistoši tās iestādēm un līdz ar to tiem ir augstāks spēks par atvasinātajiem Savienības tiesību aktiem (spriedumi, 2008. gada 3. jūnijs, *Intertanko u.c., C-308/06*, EU:C:2008:312, 42. punkts, 2015. gada 13. janvāris, Padome u.c./*Vereniging Milieudéfensie un Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, no C-401/12 P līdz C-403/12 P, EU:C:2015:4, 52. punkts, un 2015. gada 13. janvāris, Padome un Komisija/*Stichting Natuur en Milieu un Pesticide Action Network Europe*, C-404/12 P un C-405/12 P, EU:C:2015:5, 44. punkts).
- 56 No tā izriet, ka Savienības noslēgtajiem starptautiskajiem nolīgumiem, tostarp Orhūsas konvencijai, nav augstāks spēks par Savienības primārajiem tiesību aktiem, tādējādi nevar tikt pieļauta atkāpšanās no LESD 263. panta ceturtais daļas, pamatojoties uz minēto konvenciju.
- 57 Otrkārt, no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka tiesību subjekti uz tāda starptautiska nolīguma noteikumiem, kura līgumslēdzēja puse ir Savienība, var tieši atsaukties tikai ar nosacījumu, ka, pirmkārt, tas nav pretrunā šī nolīguma būtībai un sistēmai un, otrkārt, ka šī nolīguma noteikumi to satura ziņā šķiet beznosacījuma un pietiekami precīzi (skat. spriedumus, 2000. gada 14. decembris, *Dior u.c., C-300/98* un C-392/98, EU:C:2000:688, 42. punkts, un 2015. gada 13. janvāris, Padome u.c./*Vereniging Milieudéfensie un Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, no C-401/12 P līdz C-403/12 P, EU:C:2015:4, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 58 Tomēr Tiesa jau ir konstatējusi, ka Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punktā nav ietverts beznosacījumu un pietiekami precīzs pienākums, ar kuru būtu tieši regulēta indivīdu tiesiskā situācija, un tas tāpēc šiem nosacījumiem neatbilst. Faktiski, tā kā tikai “sabiedrības pārstāvjiem, kas atbilst attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem”, ir minētajā 9. panta 3. punktā paredzētās tiesības, šīs tiesību normas īstenošana vai iedarbība ir atkarīga no turpmāka tiesību akta pieņemšanas (spriedumi, 2011. gada 8. marts, *Lesoochranárske zoskupenie, C-240/09*, EU:C:2011:125, 45. punkts, un 2015. gada 13. janvāris, Padome u.c./*Vereniging Milieudéfensie un Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, no C-401/12 P līdz C-403/12 P, EU:C:2015:4, 55. punkts).
- 59 Līdz ar to tiesību subjekti uz Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punktu Savienības tiesās tieši atsaukties nevar.
- 60 Treškārt, katrā ziņā ir jānorāda, ka prasītājas nav pierādījušas, ka LESD 263. panta ceturtais daļa, kā tā ir tikusi interpretēta Savienības tiesās, ir nesaderīga ar Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punktu. Faktiski ar pašu Orhūsas konvencijas formulējumu “sabiedrības pārstāvjiem, kas atbilst attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem”, tiesībām, kuras ar tās 9. panta 3. punktu ir paredzēts piešķirt sabiedrības pārstāvjiem, ir izvirzīts priekšnoteikums, ka pēdējiem minētajiem ir jāatbilst no LESD 263. panta ceturtais daļas izrietošajiem pieņemamības nosacījumiem.
- 61 No minētā izriet, ka prasītāju argumenti, kas attiecas uz Orhūsas konvenciju, ir jānoraida.

Secinājumi par prasītāju *locus standi*

- 62 No iepriekš minētā izriet, ka neviena apstrīdētā tiesību akta norma nav tieši piemērojama prasītājām tādā ziņā, ka tām ar to tiktu piešķirtas tiesības vai noteikti pienākumi. Līdz ar to apstrīdētais tiesību akts nekādi neietekmē to tiesisko situāciju, un tādējādi nav izpildīts tieša skāruma nosacījums, kas izriet no LESD 263. panta ceturtajā daļā minētā otrā un trešā gadījuma.
- 63 Tā kā prasītājas nav apstrīdētā tiesību akta adresātes (skat. šī rīkojuma 17. punktu), šī prasība ir jānoraida kā nepieņemama un citi pieņemamības nosacījumi nav jāizskata.

Par pieteikumiem par iestāšanos lietā

- 64 Saskaņā ar Reglamenta 142. panta 2. punktu iestāšanās lietā ir pakārtota pamata strīdam un zaudē savu priekšmetu, tostarp, ja prasības pieteikums ir atzīts par nepieņemamu.
- 65 Līdz ar to *ECPA*, *Dow AgroSciences* un *Dow AgroSciences Iberica* pieteikumi par iestāšanos lietā vairs nav jāizskata.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 66 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kam spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājām spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež prasītājām segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.
- 67 Atbilstoši Reglamenta 144. panta 10. punktam, ja tiesvedība pamatlietā tiek izbeigta, pirms ir pieņemts lēmums par pieteikumu par iestāšanos lietā, pieteikuma par iestāšanos lietā iesniedzējs un puses sedz savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar pieteikumu par iestāšanos lietā katrs pats.
- 68 Tādējādi šajā lietā prasītājas, Komisija, *ECPA*, *Dow AgroSciences* un *Dow AgroSciences Iberica* sedz savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar pieteikumiem par iestāšanos lietā pašas.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

izdod rīkojumu:

- 1) prasību noraidīt kā nepieņemamu;
- 2) *European Crop Protection Association (ECPA)*, *Dow AgroSciences Ltd* un *Dow AgroSciences Iberica SA* pieteikumi par iestāšanos lietā vairs nav jāizskata;
- 3) *Pesticide Action Network Europe (PAN Europe)*, *Bee Life European Beekeeping Coordination (Bee Life)* un *Unione nazionale associazioni apicoltori italiani (Unaapi)* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus;
- 4) *PAN Europe*, *Bee Life*, *Unaapi*, Komisija, *ECPA*, *Dow AgroSciences* un *Dow AgroSciences Iberica* sedz savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar pieteikumiem par iestāšanos lietā pašas.

Luksemburgā, 2016. gada 28. septembrī

Sekretārs
E. Coulon

Priekšsēdētājs
H. Kanninen